

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. I. Vtrum natura humana fuerit magis assumptibilis à Filio Dei, quàm
alia natura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

D V B I V M I.

Vtrum qualibet substantialis natura completa possit assumi à diuina personâ?

S THOMAS responsione ad 3. refert quosdam existinare Angelum non esse assumptibilem; qui, vt patet ex argumentis quibus nituntur, non intelliguntur solum de congruitate quasi sit minus congruum naturam Angelicam assumi, sed intelliguntur de omnimoda impossibilitate. Pro qua sententia refertur Albertus in 3. dist. 2. art. 2. sed passim reijcitur à Theologis; & merito. Cum Apostolus volens extollere charitatem Dei erga genus humanum dicat ad Heb. 2. *Nisquam Angelos apprehendit, sed semen Abrahæ apprehendit.* Quibus verbis indicat Deum potuisse naturam Angelicam sibi vnire, sicut vniuit humanam. Si enim eam nullo modo vnire potuerit, non potuit in eo charitas Dei erga homines commendari, quod neglecta natura Angelica illorum naturam assumeret.

Dices 1. suppositum & natura in Angelo non distinguuntur, cum ergo nequeat assumi suppositum, non potest etiam natura Angelica assumi.

Citantur aliqui, qui antecedente concessio negat conseq. verum omnino improbabiler: si enim nulla omnino sit distinctio inter naturam Angelicam & rationem suppositi, necesse est vt vno assumpto assumatur alterum.

Melius ergo negatur antecedens: quod confirmatur exemplo animæ rationalis, quæ licet sit spiritalis, distinguitur à sua subsistentia, cum vnita Verbo caruerit propria subsistentia.

Dices 2. si natura Angelica posset assumi; Angelus posset corrumpi, quod repugnat; cum Angelus sit incorruptibilis.

Resp. 1. ex S. Th. responsione ad 3. negando assumptum. Quia Deus potest creare naturam Angelicam, eamque sibi eodem temporis instanti copulare in vnitatem personæ: quænammodum factum est in assumptione naturæ humanæ.

Resp. 2. etiam si natura Angelica præexistisset in propria subsistentia, non ideo Angelum corrumperetur, cum non desineret esse per dissolutionem partium (quod ad corruptionem propriè dictam requiritur) cum careat partibus; neque etiam propriè dici posset destrui, sed solum dicendum esset naturam Angelicam mutare modum existendi: sicut accidentia; quæ ponuntur in Eucharistia sine subiecto, non dicuntur destrui, sed solum mutare modum existendi.

Supposito ergo quod natura Angelica possit assumi, & proinde omnis natura rationalis creata sit assumptibilis, Questio potissimum est de irrationali, quam aliqui censent non posse assumi, nisi dicat ordinem ad naturam rationalem. Quod posterius additur, quia negari non potest quin corpus assumi possit, cum re ipsa remanserit vnitum Verbo in triduo mortis. Ita sentit Henr. quodlibet 13 q. 5. Dion. Carthus. in 3. dist. 2. q. 2. art. 3. citantur & quidam alij de quibus tamen non ita constat.

Communior Theologorum sententia docet quamlibet naturam irrationalem etiam insensibilem esse assumptibilem. Teneat Scotus in 3. dist. 2. quest. 1. §. contra istud. Dur. eadem dist. q. 1. & communiter expositores S. Thomæ circa præsentem articulum, & alij tam antiqui quam recentiores;

E 3

quam

gulariter sufficit vnitas formæ vel suppositi. Hinc vt dicantur plures homines, requiritur vt sint plures humanitates & plura supposita; vt verò dicatur vnus homo sufficit si humanitas sit vna, licet supposita illam habentia sint multa, vel si suppositum sit vnum, licet plures naturæ illi vniantur. Conf. vt aliquid dicatur vnum sufficit aliquis vnus vel identitas, vt verò dicatur plura requiritur diuinitas & negatio vniōis.

ARTICVLVS VIII.

Vtrum fuerit magis conueniens quòd persona Filij assumeret naturam humanam quàm alia persona?

A FFIRMAT. Res est facilis. Plures cōgruentie videri possunt apud S. Th. hic Dam. lib. 4. de fide cap. 4. Anselmum lib. 2. cur Deus homo, & alios. Vna est quod mundus factus sit per Verbum tanquam per artem; vnde deuit per idem Verbum reparari. Altera est quod homo per peccatum appetierit Dei similitudinem, quem proinde deuit reparari per naturalem imaginem & sapientiam Patris, scilicet Filium.

QUESTIO IV.

De modo vniōis ex parte naturæ assumptæ.

ARTICVLVS I.

Vtrum natura humana fuerit magis assumptibilis à Filio Dei quàm alia natura?

C ONCLUSIO est affirmatiua. S. Th. solum vult fuisse magis congruum vt natura humana assumeretur quàm alia. Quia natura humana potest Deum attingere per operationem, scilicet cognitionem & amorem; & proinde ex eo capite magis congruit eam assumi quàm creaturas irracionales, quæ Deum nequeunt attingere cognitione & amore, neque possunt beneficium agnoscere.

2. Natura humana per peccatum corrupta indigebat reparatione; ex quo capite erat magis congruum eam assumi, quàm naturam Angelicam. Nam Angeli boni non indigent reparatione; peccatum verò malorum est irreparabile, vt ostenditur 1. partes ergo omnibus spectatis fuit magis congruum naturam humanam à Filio Dei assumi.

Potro cur potius natura humana sit reparata per Incarnationem, & id fuerit conuenientius pluribus congruentiis à varijs ostenditur. 1. est qua vti- tur Aug. Enchir. cap. 29. quòd tota natura humana lapsa sit per peccatum, minor autem pars Angelorum ceciderit. 2. quòd Angeli sua spòte ceciderint, homo verò seductus fuerit ab alio. Adde quòd singuli Angeli peccarint propria voluntate; homines autem voluntate Adam, in quo omnes peccauerunt. 3. quòd voluntas hominis sit magis mutabilis quàm voluntas Angeli. Vnde Angelus non est ita facilis ad penitendum.

S. Tho.
Quidam
sentierunt
Angelum
nullo mo-
do esse as-
sumptibilem.
Albert.

Sed passim
reijciuntur
à Theolo-
gis & re-
sistentur ex
Hebr. 2.

Obiectio 1.

Responsio
ali quorum
impugna-
tur.

Resp. Au-
ctoris.

In Angelo
non idem
est suppo-
situm & na-
tura

Obiectio 2.
Resp. 1.
S. Tho.

5.

Resp. 2.
Non corru-
petur Ang-
per assump-
tionem.

Questio
procedit
maximè de
natura irra-
tionali.

Quidam
negant irra-
tionalis esse
assumptibi-
lem.

Henr.
Carthus.

6.

Communior
affirmatiua,
quam &
fuerit se-
quitur.

Durand.

Explicatur
D. Thom.
in speciem
contrarius.

7.

Prob. ex
Tertull.

8.

Occurrit
obiectioni.

Greg. Nyss.
Non suffi-
cienter proba-
tur ex Aug.

9.

Prob. ratio-
ne.

Confirm. 1.

Quæ obij-
ciuntur cō-
tra assum-
ptionem
naturæ irra-
tionalis, æ-
quæ obijci
possunt cō-
tra assump-
tionem cor-
poris hu-
mani.

Confirm. 2.

quam idem S. Doctor tenuit dist. citata q. 1. art. 1. & hic indicat. quamvis enim in fine corporis dicat, *underelinquntur quod sola natura humana sit assumptibilis*, & responsione ad 1. indicet quod irrationales creaturæ non habeant aptitudinem ut assumantur, non vrget; quia solum vult negare aptitudinem congruitatis, non verò significare omnimodam impossibilitatem, seu omnimodam incapacitatem obedientialem, & in ordine ad diuinam potentiam: quasi dicat, quantum est ex conditione naturæ irrationalis, minus congruum est illam assumi; quod clarè tradit responsione ad 2. in fine, vbi negans solam congruitatem, tacitè admittit naturam irrationalem posse assumi.

Hæc sententia est omnino verior, quæ probatur ex Tertulliano lib. de carne Christi contra Marcionem cap. 4. dicente: *Si reuera de lupa, aut sue. aut vacca prodire voluisset & fera aut pecoris corpore indutus, regnum cælorum prædicaret, una, opinor, illi censura præscriberet? Turpe hoc Deo & indignum hoc Dei filio, & stultum propterea qui ita credat? si plane stultum si de nostro indicemus Deum, sed circumspecte Marcion, si tamen non delecti, stultia mundi elegit Deus ut confundat sapientes.* Vbi Tertullianus ostendit Dei filium potuisse assumere naturam irrationalem: neque id quidquam indecens & indignum Deo dicere (quod eo libro conatur ostendere) quamvis primo aspectu videatur hominibus indecorum.

Vnde soluitur argumentum, quod fieri posset, scilicet dedecere ut Deus rebus inanimatis coniungatur.

Respondetur enim quamvis id sit minus congruum, non tamen reipsa esse Deo indignum, neque aliquod absurdum continere; quemadmodum non fuit indignum quod in carne fuerit, alapis cæsus, flagellatus, suspensus, ut non propterea fuerit impossibile illum carnem mortalem assumere.

Pro eadem sententia citatur Nyss. oratione catechetica cap. 27. & Aug. lib. de vera religione cap. 16. Sed licet verba prioris efficaciter id probent, posterioris tamen non videntur efficacia, ut aliqui ostendunt, dicentes quod quando Aug. asserit Deum potuisse apparere in aliquo corpore æthereo ad nostrorum corporum tolerantiam temperato, non necessariò intelligat illud corpus hypostaticè assumendum, sed apparendo in illo sicut angeli apparuerunt in corporibus assumptis.

Prob. 2. natura irrationalis non minùs potest poni absque propria subsistentia, quàm rationalis; igitur ex eo capite nihil obstat quò minus possit assumi: nihil etiam obstat ex parte diuinæ personæ, cum ea vim infinitam terminandi habeat; igitur ex parte neutrius extremi potest assignari repugnancia.

Conf. 1. in triduo mortis Verbum fuit unitum hypostaticè corpori inanimato. Nec refert quòd illud corpus dixerit ordinem ad animam; quia ordo ille nihil est præter entitatem corporis, & proinde debet dici quòd ipsum corpus secundum suam entitatem possit assumi; neque ordo quidquam ponit singulare propter quod possit assumi, non autem alia inanima; & omnia quæ obijciuntur contra alia inanima quò minus assumi possint, possunt etiam obijci contra corpus, ut patebit ex dicendis.

Conf. 2. non obstante illò ordine non potest id idè negari, quòd Deus potuisset conseruare

vnionem corporis cum Verbo numquam illud reuiniendo animæ; item non conseruando vnionem animæ cum Verbo. Vnde enim concludi potest necessitas vel reuiniendi animam corpori, vel destruedi vnionem sui cum corpore? cum Deus non sit minus potens corpus perpetuò separatum ab anima conseruare, quàm per triduum; & ex eo quod seruet vnionem corporis separati, non necessitetur seruire vnionem sui cum anima. Quòd si Deus id possit, cur non possit ab initio vnire sibi corpus, non vniedo animam; & cum non sit maior ratio corporis quàm aliarum rerum inanimatarum, sequitur quod etiam illas possit assumere.

Dices 1. resultans ex persona Verbi & naturæ leonis assumptæ, non posset dici persona leonis.

Resp. non esse necesse ut dici possit persona quæ subsistens in qualibet natura assumptibili, quia ratio personæ non dicit quodcumque suppositum, sed suppositum naturæ rationalis; connotat enim naturam rationalem.

Quamvis autem non posset dici persona propter defectum connotati, tale suppositum haberet id totum quod dicit intrinsecè ratio personalitatis: nam personalitas diuina isti supposito tribueret rationem suppositi leonis, idque absque vlla sua imperfectione; cum ratio constitutiva suppositi non differat à ratione personalitatis; nec intrinsecè dicat imperfectionem, quamvis eam possit connotare in natura.

Hæc omnia possunt confirmari in Corpore unito Verbo in triduo mortis: nam quod resultabat ex persona Verbi & Corpore unitis, non erat persona corporis; imò non fortiebatur rationem suppositi respectu corporis, cum ratio suppositi connotet naturam completam quam terminat; idque absque vlla imperfectione in ipsa personalitate Verbi; sed solum fortiebatur rationem sustentantis.

Quo casu ergo Verbum assumpsisset naturam irrationalem, fuisset quidem persona per comparationem ad naturam diuinam; tamen per comparationem ad alteram naturam, scilicet irrationalem, solum fuisset denominatum suppositum absque vlla sua imperfectione, propter solam conditionem naturæ assumptæ.

Dices 2. natura irrationalis non potest eleuari ad visionem & amorem beatificum; ergo multò minus potest Deo vniri hypostaticè, cum hoc posterius sit maius.

Resp. neg. conseq. patet inefficacia argumenti in corpore unito in triduo mortis, quod est incapax videre Deum. Ratio est quod non sequatur in disparatis & non subordinatis, qui potest maius, potest & minus; ut pluribus exemplis ostendi potest; homo potest ratiocinari, non volare, &c. Cum ergo videretur Deum & sustentari à persona diuina sint planè disparata, non sequitur qui potest posterius potest & prius. Ratio à priori est quod visio Dei sit operatio vitalis spiritualis, & proinde non potest proficisci ab aliquo non spirituali & non rationali. Nihil verò prohibet quò minus natura quæ huiusmodi operationes exercere non potest, possit alteri inexistere, & per consequens possit ab alio assumi. Cum ergo possit videre Deum & posse assumi oriatur ex capitibus planè disparatis, non sequitur eam naturam non posse assumi, quæ non potest eleuari ad Deum videntem; quamvis in natura rationali maior sit congruentia ob quam præ alijs assumi possit.

Dices

10.

Obiectio 1.

Resp.

11.

Licet eo ca-

su non di-

cetur

persona de-

fectu con-

notati, tamè-

haberet to-

tum quod

dicit intrin-

secè ratio

personalita-

tis.

Confirm.

12.

Verbum

semper fuisset

persona

per compa-

rationem ad

naturam di-

uinam.

Obiectio 2.

Resp.

13.

In dispa-

ratibus, qui po-

test maius,

non neces-

sariò potest

minus.

Naturali-

rationalis

cur æquè

eleuari non

possit ad vi-

dendum Deum.

Dices 3. esse cuiusque est propter operationem. Resp. nihil inde confici posse. 1. quia natura humana in Christo non elicit diuinas operationes quamuis habeat esse personale diuinum, quod tamen esset asserendum, si quidquam ex argumento confici posset; neque corpus unitum in triduo mortis potuit habere vllas operationes propter unionem sui cum Verbo.

2. Quia axioma intelligitur de esse naturæ, & operatione illi commensurata; quasi dicatur, vnaqueque natura est propter operationem sibi commensuram & proportionatam, non verò intelligitur de esse personali, cui debeant operationes proportionari, vt ex dictis constat. Natura verò etiam irrationalis à Verbo assumpta posset habere operationes sibi proportionatas.

Dices talis natura non posset sanctificari. Resp. si per sanctificationem intelligatur dignitas quadam moralis, negando; quia ratione vnionis cum diuina persona moralem quadam dignitatem contraheret, deberetque reuerenter tractari tamquam natura diuini suppositi; si verò per sanctificationem intelligatur sanctitas, vt communiter sumitur, ratione cuius aliquis est gratus Deo & potens mereri, Resp. id non requiri, neque esse effectum formalem vnionis hypostaticæ, sed esse aliquid consequens in natura, quæ est capax meriti.

D V B I V M II.

Vtrum materia & forma seorsim possint hypostaticè assumi?

DE anima rationali vix videtur posse vllum esse dubium, cum in triduo mortis remanserit vnita Verbo, & habeat substantiam saltem partialem per quam possit etiam non vnita subsistere, quæ substantia potest à Verbo suppleri. De alijs est controuersia.

1. Sententia negat materiam vel formam seorsim posse assumi. ita Vasq. disp. 30. cap. 5. post medium. Lorca disp. 27. num. 14.

2. Sententia negat materiam seorsim assumi posse. ita communiter Thomistæ.

3. Tenet posse singulas assumi. tenet Suarez disp. 14. sect. 3.

Dico 1. materia prima potest assumi sine forma. ita multi auctores.

Prob. 1. in triduo mortis corpus Christi remansit vnitum Verbo; atqui nihil videtur fuisse vnium præter materiam primam iuxta Thomistas, qui negant formas partiales, cum non possit solide dici vlla alia forma vnita. Prob. nulla potest assignari præter formam cadaueris, quæ fuerit vnita Verbo. Ea autem non potest dici vnita, cum neque ab initio fuerit vnita, neque postmodum debuerit remanere vnita.

Prob. 2. fundamentum Thomistarum asserentium materiam non posse assumi sine forma, est quod ea ne quidè supernaturaliter possit existere sine forma. Hoc autem fundamentum videtur falsum, cum materia habeat entitatem veram & realem realiter à forma distinctam, sitque terminus creationis à forma distinctus; ergo non habet suam existentiam à forma quasi formaliter tribuente materiam existere. Prob. conseq. creatio terminatur ad esse existentie, cum constituat rem extra causas, & in ipsis rebus.

Conf. iuxta S. Th. materia habet propriam substantiam, igitur debet dici habere propriam existentiam, quam ei formaliter non tribuit forma. Conseq. prob. iuxta communioem sententiam, res prius existit quàm subsistat, cum substantia censetur posterius naturam aduenire rei existenti eam terminando. Quamquam autem secundum varios Thomistas res prius subsistat quàm existat, nihilominus si materia habet propriam substantiam quam non accipit à forma in genere causæ formalis, dicendum habere similiter existentiam, quam ab eadem non recipiat, cum existentia rei substantiæ debeat ab eo provenire qui tribuit substantiam, iuxta principia Thomistarum; cum non possint aliunde docere humanitatem in Verbo existere existentiam eius increatam, quàm quia subsistit eius substantia. Iam verò constat materiam primam non posse recipere à forma v. g. materiali substantiam, cum illa careat substantia, utpote naturaliter alteri inexistens, à quo sustentetur.

Probatur antec. confirmationis: scilicet materiam primam iuxta S. Th. habere propriam substantiam: nam 1. parte q. 75. art. 2. ad 1. dicit hoc aliquid dupliciter accipi; vno modo pro quocumque subsistente, alio modo pro subsistente completo in natura alicuius speciei. Primo modo, excludit inhaerentiam accidentis & formæ materialis. Vbi cum solum hæc duo excludat, censet cetera subsistere, & proinde habere substantiam, cum non sit effectus formalis sine causâ formali. Confir. q. 45. art. 4. docet creati propriè esse substantium: certum autem est materiam primam iuxta S. Th. creati. His adde quod in composito materiali ex forma materiali substantia non proveniat à forma, cum ea materia inexistat, sed potius proveniat à materia. Ex his conficitur quod materia habeat sufficientem capacitatem passivam vt possit assumi seorsim à diuina persona, ed quod scilicet habeat substantiam qua carere possit, & quæ per substantiam Verbi possit suppleri.

Prob. 3. licet concederemus Thomistis materiam non posse existere sine forma, quia scilicet suam existentiam recipit à forma, nihilominus non posset ex eo capite negari posse assumi sine forma. Prob. in mysterio Incarnationis iuxta illos materia humanitatis non existit per formam, scilicet animam rationalem, sed per existentiam increatam Verbi; quidni per eandem existentiam possit existere non vnita animæ, atque adeo existere sine forma? & hæc contra Thomistas.

Contra alios facit quod materia non minus possit inexistere Verbo quàm anima. Et quamuis non possit naturaliter existere sine omni forma, non obstat quod minus possit assumi; nec etiam obstat quod personalitas diuina non constitueret cum illa suppositum, quia id proveniret ex conditione rei assumptæ, quæ non esset natura substantialis integra, quam tamen connexat suppositum; vnde citra imperfectionem personalitatis id fieret propter conditionem rei assumptæ: quemadmodum absque vlla sua imperfectione diuina personalitas coniuncta rei irrationali non constituit personam.

Dico 2. forma substantialis materialis seorsim existens potest assumi à diuina persona.

Quod possit supernaturaliter existere sine materia, patet ex eo quod forma accidentalis supernaturaliter possit existere sine subiecto. Quod verò in eo statu possit assumi prob. ex eo quod habeat entitatem quæ possit alteri inexistere & ab alio terminari; vnde ex parte formæ non videtur quid-

Confirm.

Materia habet propriam substantiam.

19.

Hoc aliquid, dupliciter accipitur ex S. Th.

Confirm.

20.

Prob. 3.

In mysterio Incarnationis iuxta Thomistas non existit materia per formam.

21.

2. Conclus. Forma substantialis materialis seorsim existens potest assumi.

Prob.

Obijciatur
contra.

Resp.

Etia assumi potest quod non est natum per se subsistere.
Replica.

22.

Resp.

Officium alienae subsistentiae, est terminare &c.

3. Concl.

Vna pars alteri coniuncta potest assumi altera non assumpta.

23.

Quomodo assumi possit forma materialis, unita, non assumpta materia.

24.

quam ob stare quod minus possit assumi.

Dices talis forma non habet propriam subsistentiam quae possit suppleri.

Resp. id non videri necessarium, sed sufficere quod res possit alteri inexistere, & ab illo terminari.

Dices in superioribus saepe dictum est aliquid posse assumi, eo quod natum sit subsistere. Ergo quod iuxta exigentiam suae naturae nequit subsistere, non potest assumi. Conf. quod aliquid possit assumi vel non possit, colligitur ex hoc mysterio. Cum ergo hoc mysterium nos doceat naturam assumptam quae poterat subsistere, dicendum est nullam posse assumi, quae ex sua naturali conditione subsistere nequeat.

Resp. quod aliquid possit subsistere praebere sufficiens argumentum quod assumi possit, non tamen id per se esse necessarium; nam officium subsistentiae alicuius ad quam res dicatur assumi, latius patet quam supplere defectum propriae subsistentiae, rem videlicet terminare, siue ea nata sit terminari proprio termino, siue alieno.

Ad confirmationem resp. nos quidem ex hoc mysterio colligere aliquid posse assumi, non tamen necessario debere asserere nihil posse assumi quod differt in quibusdam conditionibus à re quae de facto est assumpta, si conveniat in ea conditione ratione cuius primò & per se natura humana dicitur assumi quae conditio videtur esse, quod illa habeat entitatem per quam possit inexistere alteri, atque ita probabiliter possumus asserere omnem substantiam siue completam siue incompletam, siue materiale siue immateriale posse assumi. Quod si compositum inde resultans non dicatur persona nec suppositum, per accidens oritur ex conditione termini assumpti, non autem ex imperfectione termini assumpti.

Dico 3. vna pars alteri coniuncta potest assumi non assumpta alteri, etiam si illi sit coniuncta. v.g. materia videtur posse assumi non assumpta forma illi coniuncta, vel è contra: & quidem si assumere- tur compositum ex materia & forma materiali, valde probabile est ita posse assumi materiam ut forma non assumatur immediate: quia verisimile est tale compositum solum subsistere subsistentia materiae. Adde etiam videri posse materiam ita assumi, ut non assumatur anima rationalis ei unita, sed ea retinente propriam subsistentiam partialem, vel è contra posse assumi animam materiā illi coniunctā retinente propriam subsistentiam. 3. formam materiale etiam unitam materiā posse assumi non assumptā materiā.

Ratio postremae partis est, quod licet forma materialis substantialis uniatur materiā illi inexistendo, ita ut sit vna eademque unio quā informat, & quā inexistit, id tamen non sit de ratione formae etiam informantis, ut patet in anima rationali, quae ita unitur & informat materiam, ut tamen non inest illi tamquam sustentanti, nec dependeat ab ea tamquam à sustentante, non videtur repugnare quod minus supernaturaliter forma materialis possit informare materiam non inexistendo illi tamquam sustentanti. Quo casu videtur posse assumi, cum habeat naturam realem quae alteri inesse possit. Imò non videtur impossibile quod minus assumi possit retinens inexistentiam in materia: quia, ut superiore quaestione dictum est, res aliqua vni inexistens potest alteri simul inexistere: ut si natura humana assumere- tur à tribus personis. In dicto autem casu forma materialis informaret quidem materiam, non tamen personam assu-

mentem, sed solum vniatur ei tamquam termino absque vlla informatione.

Dices personalitas diuina non potest esse partialis subsistentia, nec cum alia componi.

Resp. id non esse necesse, quamvis enim in casu hypothesis sit subsistentia partis, non tamen dicenda erit partialis, nec propterea debebit uniri cum subsistentia partis quae suam retinet subsistentiam.

DUBIVM III.

Utrum forma accidentalis possit assumi à diuina persona?

QUESTIO est de accidente reali propriam habente entitatem & de immediata assumptione; in qua duae sunt sententiae. Prior negat. Valquez disp. 30. cap. 5. Suarez disp. 14. sect. 4. Lorca disp. 27. num. 17.

Posterior asserit. Med. hic Valentia disp. 1. q. 4. puncto 1. §. nihilominus contraria. Aluarez disp. 22. concl. 5. & alij citati à Suarez supra. Quae sententia videtur probabilis, quia non videtur repugnare ut accidens dependeat ab aliquo absque eo quod illud informet vel perficiat; ergo non videtur repugnare quod minus assumatur à diuina persona. antec. prob. per entitatem realem creatam potest alicui inexistere, ita ut dependeat ab illo in ratione terminabilis ad terminatum, quae ratio omnino distinguitur à ratione informantis. Nec videtur repugnare quod minus ratio actu terminati ei conveniat re ipsa, licet non conveniat ratio actu informantis.

Dices ex tali unione non resultabit persona.

Resp. iam dictum esse id non requiri ut aliquid possit uniri Verbo hypostatice.

Dices illud compositum erit ens per accidens.

Resp. ita futurum, citra vllam tamen imperfectionem in Deo, qui non idcirco recipiet in se accidens tamquam formam.

Dices si Deus posset uniri albedini, posset dici albus.

Resp. concedendo, si illud predicatum, album, sumatur ut idem sit quod unitam habens albedinem; negando vero si intelligatur secundum communem intellectum; quia per illud predicatum, album, communiter intelligitur affectum albedine sibi inherente & informante. Vbi

Notandum quod quia aliqua predicata magis abstrahunt ab hoc vel illo modo denominandi subiectum propositionis, possunt absque ulteriori explicatione facile usurpari. Sic Deus potest dici habens albedinem, subsistens in albedine, unitus albedini; quia haec vocabula generale habent significatum, nec ad vllum modum particularem etiam ex usu restringuntur; aliquid enim alteri unitur, siue illud ei inest siue non, solum quod ab eo terminetur. Idem dicendum de subsistere, habere subsistentiam.

Alia vero ex communi usu & conceptu quem ingenerant, habent determinatum modum praedicationis. Tales sunt communiter formae accidentales, quae natae sunt aliud informare, quae in concreto dicuntur de aliquo censentur illi tribui tamquam formae illud informantis, & illius affectiones. verbi gr. cum de aliquo

audimus

25.

Scilicet quaestiones.

Negant.

Valq.

Suarez.

Lorca.

Affirm.

Medin.

Valent.

Aluar.

26.

Tenet.

Auctor ut

probabile.

Replica 1.

Replica 2.

Replica 3.

27.

Praedicata.

quae magis

abstrahunt

ab hoc vel

illico modo

denominandi,

possunt

absque ulteriori

explicatione

facile usurpari.

auditus est albus, niger, doctus; solummodo determinatum conceptum quod huiusmodi formas in se recipiat, & ijs tamquam formis sibi inhaerentibus afficiatur, quae proinde sub illo modo non possunt tribui illi cui citra informationem uniuertur.

ARTICVLVS II.

Virum Filius Dei assumpserit personam?

NEGAT, quia quod assumitur debet praestelligi assumptionis, persona autem in humana natura non praestelligitur assumptioni, sed magis se habet ut terminus illius. Quod probat, si praestelligeretur, vel oporteret ut corrumpere-tur, & sic frustra esset, & frustra diceretur assumpta, cum nunquam perseverasset post unionem; vel remaneret post unionem, & ita in Christo essent duae personae, quod est contra fidem, atque ita conclusio S. Th. est de fide. Patet ex dictis contra Nestorium.

ARTICVLVS III.

Virum persona diuina assumpserit hominem?

NEGAT, quia homo significat humanam naturam in supposito, Filius autem Dei non assumptibilem in supposito, ut patet ex articulo praecedenti & ex dictis quaest. 2.

Notandum ergo cum Patres & Concilia interdum dicunt Filium Dei assumpsisse hominem, eos debere explicari, vel ut sumant concretum pro abstracto, id est, assumpsit humanam naturam; vel ut designent tantum terminum qui resultauit per assumptionem, hoc sensu; Filius Dei assumpsit humanam naturam ad hoc ut esset homo. Videri possunt dicta quaest. 2. art. 2. in dubio in solutione tertij & S. Thomas hic ad 1.

Quia ad confirmationem doctrinae his articulis tradita confert nosse quid ratio suppositi superaddat naturae substantiali, non erit alienum rem hanc examinare, quae passim ab auctoribus proponitur. Itaque

DVBIUM I.

Virum ratio suppositi in creaturis distinguatur à parte rei à natura substantiali?

DVPLEX in genere hac de re est sententia. Prior negat, agnoscens distinctionem rationis, qualis est inter abstractum & concretum substantiae, eo quod abstractum representet per modum formae, concretum vero per modum substantiae. Hanc sententiam tenet Henr. quodl. 4. q. 4. Dur. in 1. dist. 34. q. 1. nuni. 15. & quoad substantias spirituales, scilicet angelos, fauet S. Th. 1. parte q. 3. art. 3. in corpore, dicens: in his quae non sunt composita ex materia & forma, in quibus individuatione non est per materiam individuationem, id est, per hanc materiam, sed ipsa forma per se individuantur, oportet

ut quod ipse forma sunt supposita, substantia, unde in eis non differt suppositum & natura.

Verum communis & vera sententia aliquod discrimen agnoscit à parte rei, quodcumque tandem illud sit, per quod ratio suppositi constituatur; quod tradit S. Th. locis citandis. Prob. prior sententia nullo modo est consentanea huic mysterio, cum ex illo aperte constet aliquod discrimen in re ipsa intercedere; si enim nullum intercedat, impossibile est vniri naturam personae Verbi, & non vniri suppositum; cuius tamen contrarium est de fide, cum de fide sit in Incarnatione unitam esse humanitatem Verbo, non autem humanum suppositum, atque adeo naturam humanam caruisse propria personalitate.

Dices suppositum non dici unitum, quia significat rem ut independentem.

Resp. id non enervare vim rationis factae, quia non assumpti non dici unitum, sed non esse unitum, & naturam humanam caruisse propria personalitate; quod verum non esset si in re nulla esset distinctio inter suppositum & naturam, quamuis propter diuersum modum significandi non sequeretur quod humanum suppositum diceretur assumptum.

Dices quamuis inter naturam diuinam & personalitatem nulla intercedat actualis distinctio à parte rei, tamen natura diuina non assumpsit humanam naturam, sed personam; igitur optime potest consistere quod natura substantialis creata non distinguatur in re ipsa à supposito, & tamen illa assumatur, non vero suppositum.

Resp. 1. in ratione non esse dictum impossibile naturam assumi & non suppositum, sed impossibile esse vniri, quod etiam de naturâ diuinâ dici debet: nam impossibile est personam diuinam vniri naturae humanae, & non vniri eiusdem personae naturam.

Resp. 2. etiam impossibile esse assumi naturam creatam, & non assumi suppositum, si nulla in re intercedat distinctio, & esse diuersam rationem in diuinis, pro quo

Notandum naturam diuinam ita identificari personis, ut tamen non sit idem conuertibiliter & adequatè cum singulis, sed etiam identificetur personis distinctis; unde potest optime consistere, quod quaedam in re ipsa conueniant personis ratione proprietatum personalium, quae non conueniant ratione essentiae, ut oppositio inter ipsas personas, terminatio in mysterio Incarnationis; in creatis vero si nulla sit distinctio inter naturam & suppositum, sunt adequatè eadem, & proinde quaecumque conditio in re continet vni, debet alteri eodem modo conuenire, atque ita si natura assumatur, in re ipsa assumetur persona; quod, ut dictum est, constat esse contra fidem, cum inde sequatur duas in Christo esse personas.

Conf. conclusio, si nulla distinctio interueniat inter naturam & suppositum; ratio suppositi non perit in Incarnatione, & proinde in Christo est suppositum humanum & diuinum, quod est contra fidem.

Ad id quod ex S. Th. loco citato adfertur Resp. praedictum locum videri obscurum. Verum quod is censuerit naturam distinguere à parte rei à supposito etiam in angelis, patet ex art. 1. huius quaestio-nis responsione ad 3. & ex art. 2. in corpore quaestio-nis 2. unde S. Th. his locis tacite reuocauit quod scripsit 1. parte.

31.

Affirm. D.
Th. quae sequitur
Auctor.
Prob. ab absurdo.
Impossibile est vniri naturam personae Verbi & non vniri suppositum si suppositum idem sit quod natura.
Impugnatur primo ratio.
Resp.

Impugnatur secundo.

Resp. 1.

Resp. 2.

32.

Possunt in re ipsa quaedam conuenire personis ratione proprietatum personalium, quae non conueniant ratione essentiae.
Secus esset in creatis.

Conf. conclusio.

33.

Mens D.
Th. aliunde colligitur.